

کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی
مبارزه علیه فساد اداری

سنبله

۱۳۹۶

گزارش نظارت از پیشرفت در وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان پلان مبارزه علیه فساد اداری

خلاصه اجرایی.....	(۰۱) صفحه
سفارشات.....	(۰۴) صفحه
مقدمه.....	(۰۵) صفحه
میتودولوژی بررسی کمیته نظارت و ارزیابی.....	(۰۶) صفحه
یافته ها.....	(۰۶) صفحه
منابع.....	(۱۰) صفحه

خلاصه اجرایی

در سال ۱۳۹۵ هجری شمسی، از وزارتخانه های عایداتی افغانستان تقاضا بعمل آمد تا جهت تأمین شفافیت در اجراءات و فعالیت ها و از همه مهمتر غرض افزایش عایدات، پلان های جداگانه مبارزه علیه فساد اداری شان را تهیه و تدوین نمایند. سپس، سایر وزارتخانه های غیر عایداتی بشمول وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان نقش قدم وزارتخانه های متذکره را تعقیب نموده پلان های مبارزه علیه فساد اداری خویش را تدوین نمودند. کمیته نظارت و ارزیابی، مرور و بررسی هر یک از این پلان ها را آغاز نموده و گزارش نخستین مرور و بررسی خویش از پلان مبارزه علیه فساد اداری وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان را بدین وسیله منتشر می کند.

مرور و بررسی کمیته نظارت و ارزیابی از پلان متذکره در ماه های جون و جولای سال ۲۰۱۷ میلادی انجام شد. پلان مبارزه علیه فساد اداری وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان متشکل از ۹ اقدام پیرامون ۳ ساحت اداری دارای اولویت، می باشد. وزارت مذکور در این تلاش با کمیته نظارت و ارزیابی کاملاً همکار بود و تقریباً ۲۰ مصاحبه همراه با مواردی از مرور و بررسی اسناد مرتبط صورت گرفت. یافته های کمیته نظارت و ارزیابی در دو ساحت گسترده که عبارت از گستره کاری عمومی پلان وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان و جزئیات مفصل پیشرفت های اقدامات تسجیل یافته در پلان مبارزه علیه فساد اداری این وزارت می باشد، بیان می گردد.

قبل از این، وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان جهت مبارزه علیه فساد اداری هیچ پلان مشخصی نداشت. اما رهبری کنونی این وزارت با تدوین پلان مبارزه علیه فساد اداری، نقشه راه واضح و روشن را غرض مبارزه با فساد اداری طرح نموده است.

در حالیکه پلان مبارزه علیه فساد اداری وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان بسیار محدود به نظر می رسد، وزارت مذکور در راستای مبارزه با فساد اداری در حال پیشرفت است.

روند تکمیل سازی پلان

تمام ۹ اقدام ذکر شده در پلان تحت کار اند، زیرا ضرب الاجل آنها فوری نیست. علاوه بر این، تا کنون به برخی از چالش ها در پلان رسیدگی صورت نگرفته است.

یافته های مشخص

کمیته نظارت و ارزیابی در تمام ساحات دارای اولویت شاهد همکاری خوب از سوی وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان بوده است:

1. الغاء فرمان شماره ۱۰۴ ریاست جمهوری

وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان خواستار لغو فوری فرمان شماره ۱۰۴ ریاست جمهوری گردیده، زیرا فرمان متذکره برای مقامات فاسد به یک منبع عایداتی غیر قانونی مبدل شده است.¹ در بسیاری از ولایات افغانستان، کمیسیون های که صلاحیت توزیع زمین رهائشی برای عودت کنندگان به ایشان اعطا شده است، از شرایط مبهم فرمان متذکره به نفع شخصی خود سوء استفاده می نمایند.² در یک مورد مشخص، یک مقام دولتی در شهر لغمان فرمان مزبور را سوء تعبیر نموده و زمین های رهائشی را به متقاضیان غیر واجد شرایط اختصاص داده است. قضیه مذکور از سوی وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان در کابل با کمال میل پیگیری و به لوی څارنوالی محول گردید.³ به منظور جلوگیری هرچه بیشتر فساد اداری، وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان یک گروه کاری فنی را تشکیل و طرز العمل های مشخص را جهت روشن ساختن تمام مراحل توزیع زمین تدوین نموده است. همچنان غرض تأمین شفافیت در روند توزیع سرپناه به مهاجرین و عودت کنندگان در سراسر کشور، شرایط بسیار سخت را در دستور کار قرار داده است.

2. تطبیق برنامه سکوپ

افراد زیادی که از سوی کمیته نظارت و ارزیابی مصاحبه گردیدند از کیفیت و توزیع کمک ها به استفاده کنندگان تقلبی و غیر واجد شرایط در ولایات شاکی بودند. در حال حاضر، ۹۰ موسسه غیر دولتی محلی جهت ارائه کمک و مساعدت به مهاجرین، بیجا شدگان داخلی و متضررین حوادث طبیعی از سازمان های بین المللی بشردوستانه وجوه مالی دریافت می کنند⁴ در حالی که در اکثر موارد کمک ها به دست مستحقین واجد شرایط نمی رسد. برای جلوگیری از فساد وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان و برنامه جهانی غذا (WFP) اپلیکیشن مدیریت استفاده کنندگان برنامه جهانی غذا (SCOPE) را غرض جمع آوری معلومات در رابطه به عودت کنندگان در مرز تورخم، راه اندازی نموده است.⁵ وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان معلومات مفصل و دقیق هر عودت کننده را ثبت و ذخیره نموده و به آنان یک کارت الکترونیکی توزیع می نماید.⁶ توقع می رود برنامه سکوپ وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان را کمک خواهد نمود تا پروسه توزیع کمک ها به ویژه روند تخصیص سرپناه را از نزدیک نظارت نماید و از ارائه خدمات بشردوستانه مقطعی و موردی جلوگیری صورت گیرد.

3. تطبیق مکافات و مجازات

پاسخ دهندگان بیان داشتند که عدم مشارکت کافی کارمندان وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان موجب کم علاقه ای آنان به وظایف شان گردیده است.⁷ پائین بودن سطح معاشات و کمبود مجازات و مکافات همواره سبب گردیده است که کارمندان یا ناوقت بر سر کار خود حاضر گردند و یا هم با مراجعین برخورد غیر مسلکی داشته باشند.⁸ مصاحبه شوندها رشوه خوری و دریافت تحایف را بدترین پیامد عدم مشارکت کافی کارمندان در وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان عنوان نمودند.

جهت تغییر دادن این روال و تشویق نمودن کارمندان وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان تا وظایف و مسئولیت های شان را با کمال صداقت و علاقه تمام انجام دهند، رهبری این وزارت گروه کاری را غرض ارزیابی عملکرد کارمندان و گزارش یافته ها و پیشنهادات شان در این زمینه، تشکیل داده است و اقدامات لازم جهت حل مشکلات فوق الذکر اتخاذ گردید.⁹

خلاء های گسترده کاری

چندین ساحة آشکار در پلان مبارزه علیه فساد اداری وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان تسجیل نیافته است. پلان متذکره مسائل مهم و لازمی آتی را تحت پوشش قرار نداده است:

- تداخل وظیفوی میان وظایف و لایحه وظایف ریاست های وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان
- بخش منابع بشری وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان در پلان مبارزه علیه فساد اداری این وزارت شامل نگردیده است.
- گزینش کارکنان واجد شرایط برای بوسیه ها و برنامه های آموزشی که از سوی کشور هندوستان و کشور های اروپایی ارائه می گردد.
- اعلام به موقع فرصت های آموزشی قبل از این که ضرب الاجل اش تمام شود.
- ایجاد میکانیزم ها و واحد های مناسب در چارچوب وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان برای جلب وجوه مالی از تمویل کنندگان بین المللی.

قابل یاددهانی است که پیش نویس اولیه پلان مبارزه علیه فساد اداری که از سوی وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان تدوین یافته بود تمام موضوعات فوق الذکر را در بر می گرفت اما ریاست عمومی اداره امور ریاست جمهوری به وزارت مذکور توصیه نمود تا پلان متذکره را محدودتر سازد.

سفارشات

شماره	سفارشات
۱	رهبری وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان باید در چارچوب این وزارت یک واحد جمع آوری اعانه را جهت پیشبرد پروژه های جدید تأسیس نماید.
۲	لایحه وظایف جدید باید برای آنعده از ریاست ها تدوین گردد که دارای تداخل وظیفوی اند.
۳	ریاست امور خارجه وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان باید موظف گردد تا بورسیه ها و برنامه های آموزشی را قبل از ختم ضرب الاجل آن به کارمندان اعلام دارد.
۴	بست رئیس ریاست منابع بشری باید بزودترین فرصت اعلان گردد.
اولویت اول	
۵	فرمان شماره ۱۰۴ ریاست جمهوری باید لغو شود.
۶	اسناد توزیع زمین های رهایشی باید مورد مرور و بررسی قرار گرفته و از سوی کمیته های مرکزی و ولایتی منظور گردد.
۷	نشست های دوره ای میان کمیته های مرکزی و ولایتی توزیع زمین باید دایر گردد.
اولویت دوم	
۸	برنامه سکوپ که از سوی برنامه جهانی غذا در وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان راه اندازی گردیده است باید از سوی دولت جمهوری اسلامی افغانستان و جامعه بین المللی حمایت گردد تا از فساد بیشتر در روند توزیع کمک های بشردوستانه به عودت کنندگان و بیجا شدگان داخلی در افغانستان، جلوگیری صورت گیرد.
۹	وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان باید آموزش های فنی بیشتر را برای کارکنان این وزارت تسهیل و فراهم سازد تا در آینده رهبری برنامه سکوپ را بری طویل المدت بر عهده بگیرد.
۱۰	نهادهای امنیتی افغانستان باید تسهیلات و وسایل بیومیتریک را جهت ثبت و راجستر دیجیتلی عودت کنندگان و بیجاشدگان داخلی برای وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان فراهم سازد.

مقدمه

پلان مبارزه علیه فساد اداری وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان

وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان که یک نهاد بسیار مهم دولت جمهوری اسلامی افغانستان می باشد مسئولیت تسهیل معیشت عودت کنندگان و بیجاشدگان داخلی و از همه مهمتر تأمین ادغام مجدد آنان را در جامعه به کمک حمایت مالی و فنی جامعه بین المللی، بر عهده دارد.

کمتر یا بیشتر، وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان نیز همانند سایر وزارتخانه های حکومت وحدت ملی به فساد اداری آغشته بوده است. هرچند رهبری جدید وزارت مذکور تعهد کامل خود را مبنی بر مسدود و متوقف نمودن جدی تمام آنده از اقداماتی که یا فاسد اند و یا هم معروض به فساد اداری می باشد، اعلام نموده است.

از اینرو وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان با کمال میل پلان مبارزه علیه فساد اداری خویش را طرح نموده است تا به چالش های آتی رسیدگی نماید:¹⁰

- عدم موجودیت پلان ها و پالیسی های معیاری
- بیروکراسی
- فقدان ظرفیت
- عدم موجودیت لوايح ووظایف مناسب
- سطح پائین معاشات
- عدم موجودیت ترفیع و تنزیل رتبه

جهت رسیدگی به چالش های متذکره، وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان اولویت های آتی را در پلان عملش فهرست نموده است:

- I. تجدید نظر و بازبینی فرمان شماره ۱۰۴ ریاست جمهوری
- II. تطبیق برنامه سکوپ
- III. ترفیع و تنزیل رتبه

ظاهراً وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان رویکرد دو بُعدی مبارزه علیه فساد اداری را راه اندازی نموده است:

1) رویکرد پیشگیرانه

2) رویکرد نظارت و ارزیابی

تا کنون وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان در راستای تطبیق و عملی سازی رویکرد های فوق الذکر ابتکارات آتی را روی دست گرفته است:¹¹

- الف) ساده سازی طرز العمل های اداری از طریق برنامه ریزی بهتر و دیجیتالی نمودن پروسه ها
- ب) بهبود و ارتقاء ظرفیت کارمندان از طریق تسهیل آموزش های مدیریتی و آگاهی حقوقی
- ج) دسترسی مردم به رهبری وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان
- د) ارزیابی منابع بشری غرض تطبیق ترفیع و تنزیل رتبه

میتودولوژی بررسی کمیته نظارت و ارزیابی

بررسی پلان مبارزه علیه فساد اداری وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان بمنظور تعیین سطح پیشرفت روند تطبیق این پلان، پیشنهاد گردید. غرض ارزیابی سیستماتیک شاخص های پلان متذکره، در ابتدا کمیته نظارت و ارزیابی تحقیق رومیزی (Desk Research) را راه اندازی نموده، بعدا پالیسی ها و طرز العمل های وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان و پلان مبارزه علیه فساد اداری را جمع آوری نموده و سپس آن را به دقت کامل بررسی نمود.

متعاقباً، معلومات پیرامون شاخص های فهرست شده در پلان مبارزه علیه فساد اداری از طریق مخبران کلیدی و مصاحبه های تفصیلی، بحث های گروهی و بررسی اسناد، جمع آوری گردید.

برای این گزارش، کمیته نظارت و ارزیابی مصاحبه های رو در رو را با وزیر امور مهاجرین و عودت کنندگان و سایر مقامات عالی رتبه ریاست های وزارت مذکور، انجام داده است. همچنان کمیته نظارت و ارزیابی بحث های گروهی متعددی را با کارکنان سطح پائین و میانی ریاست های ذریبط وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان راه اندازی نمود. کمیته نظارت و ارزیابی با سایر نهاد ها و اداراتی که در این سکتور دخیل اند نیز ملاقات هایی داشت. بدنبال ارزیابی ساحوی، بررسی و تحلیل مفصل و دقیق اسناد غرض معلوم نمودن صحت و سقم توضیحات و استدلال های مصاحبه شوندگان و اشتراک کنندگان بحث های گروهی، صورت گرفت.

متعاقباً، گزارش متذکره با وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان جهت دریافت نظریات ایشان در رابطه به امکان پذیری و دقت سفارشات، شریک ساخته شد.

یافته ها

بخش های آتی ارزیابی می نماید که آیا وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان به تطبیق شاخص های مسجل در پلان مبارزه علیه فساد اداری دست یافته است یا خیر. این ارزیابی و تحلیل بر اساس شواهد و مدارک جمع آوری شده و مصاحبه های انجام یافته، تهیه شده است.

1. الغاء فرمان شماره ۱۰۴ ریاست جمهوری

هدف	فعالیت ۱	مبدأ	شاخص
	الف) بررسی فرمان شماره ۱۰۴ ب) ایجاد یک کمیته فنی	وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان تحلیل و بررسی فرمان متذکره را به اتمام رسانیده است.	کمیته فنی گزارش اش را تهیه نموده است.

شاخص	مبدأ	فعالیت ۲	
الف) تیم فنی وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان روی یک طرز العمل جامع کار نموده اند. ب) پیش نویس طرز العمل متذکره نهایی گردیده است.	طرز العمل مناسب جهت توزیع شفاف سرپناه به عودت کنندگان، موجود نیست.	الف) تهیه و تدوین طرز العمل فنی برای توزیع سرپناه	کاهش ۸۰ درصدی در زمینه بی خانمانی عودت کنندگان و بیجاشدگان داخلی
شاخص	مبدأ	فعالیت ۳	
تیم فنی وزارت امور مهاجرین پیش نویس طرز العمل متذکره را ارائه نمود.	طرز العمل مزبور تا کنون از سوی شورای وزیران منظور نگردیده است.	پیشکش و ارائه طرز العمل تیم فنی وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان به شورای وزیران	

منبع: پلان مبارزه علیه فساد اداری وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان

یافته ها:

به عنوان مأموریت کلیدی اش، وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان به عودت کنندگان مستحق سرپناه توزیع نموده، آنان را در اجتماع مدغم می سازد. جهت ایجاد یک چارچوب حقوقی برای این پروسه، فرمان شماره ۱۰۴ ریاست جمهوری وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان را توظیف می نماید تا به عودت کنندگان به ویژه به افرادی که از کشور های همسایه به کشور عودت می نمایند، زمین رهائشی توزیع نماید.

فرمان شماره ۱۰۴، وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان را ملزم می نماید تا در هماهنگی نزدیک با شاروالی ها و ادارات دولتی زمین های رهائشی برای عودت کنندگان را شناسائی و توزیع نماید. از اینرو بر علاوه وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان، فرمان متذکره چندین اداره دیگر به ویژه دفتر والی را صلاحیت می دهد تا در این امر دخیل گردند.¹²

با این حال، روند توزیع زمین با رشوه خوری، خویش خوری، اقارب پروری و اختلاس آغشته بوده است. 13 کمیته نظارت و ارزیابی دریافته است که فرمان شماره ۱۰۴ زمینه را برای فساد تسهیل نموده است. در جریان این ارزیابی، اکثر متخصصان حقوقی استدلال می نمودند که لحن و زبان فرمان مذکور "به مقامات دولتی دست باز داده است تا از این فرمان سوء استفاده نماید و از روند توزیع زمین های رهائشی در جهت تأمین منافع شخصی و غیر قانونی خود استفاده ایزاری نماید." ¹⁴ به گونه مثال، ماده ۲ این فرمان صراحت دارد که به آنده از عودت کنندگان که دارایی "اسناد معتبر" اند باید زمین رهائشی توزیع گردد. اما توضیح داده نشده است که عودت کنندگان کدام نوع اسناد را باید دقیقاً ارائه نمایند تا مستحق محسوب گردند.

پاسخ دهندگان ادعا می کنند که برخی از اعضای کمیته ولایتی که نقش مهمی در توزیع زمین دارند از اصطلاحات متناقض و مبهم این فرمان برای اخذ رشوه یا فروش زمین به افرادی که اصلاً عودت کننده نیستند، سوء استفاده می کنند.¹⁵

فرمان شماره ۱۰۴ ریاست جمهوری بر ایجاد کمیسیون های مرکزی و ولایتی توزیع زمین حکم نموده است. ماده ۷ این فرمان که صلاحیت تعیین واجد شرایط بودن عودت کنندگان را به دفاتر والیان تفویض نموده است، نقش دفاتر مرکزی وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان در کابل را در زمینه تصامیم نهایی که از سوی کمیسیون های ولایتی اتخاذ می گردد، محدود و کم رنگ ساخته است. خلاصه اینکه سیستم توازن صلاحیت ها میان کمیسیون های مرکزی و ولایتی موجود نیست.¹⁶

بمنظور جلوگیری از سوء استفاده از توزیع زمین، وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان لغو فوری این فرمان را پیشنهاد می کند. این وزارت در زمینه توزیع زمین در سراسر کشور، کمیسیونی را تشکیل و طرز العمل داخلی را تدوین نموده است. طرز العمل متذکره پس از تحلیل و ارزیابی فرمان شماره ۱۰۴، جهت از میان برداشتن مشکلات ناشی از فرمان مذکور، تدوین گردید. طرز العمل متذکره شرایط واضح و روشنی را برای عودت کننده تعیین می نماید تا به کمک آن واجدین شرایط و مستحقین واقعی سرپناه مشخص گردند.

2. تطبیق برنامه سکوپ

هدف	فعالیت ۱	مبدأ	شاخص
ایجاد یک سیستم موثر برای ارائه خدمات و کمک های بشردوستانه	بررسی سیستم فعلی ارائه کمک های بشردوستانه	سیستم مناسب برای ثبت و راجستر عودت کنندگان، بیجاشدگان داخلی و متضررین حوادث طبیعی موجود نیست.	موسسات داخلی و بین المللی گزارشات شانرا تکمیل نموده اند.
	فعالیت ۲	هزینه تخمین و فرایند ها مشخص شد	تحلیل و ارزیابی بودجه صورت گرفته است.
	فعالیت ۳	تجهیزات لازم موجود نیست تا سیستم را راه اندازی نماید.	وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان و تمویل کنندگان بین المللی گزارشات شانرا تهیه نموده اند.

منبع: پلان مبارزه علیه فساد اداری وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان

یافته ها:

عدم موجودیت تکنالوژی بایومتریک مدیریت کمک های بشردوستانه در افغانستان موجب از دست دادن میلیون ها دالر در ۱۷ سال گذشته گردیده است.¹⁷ بسیاری از مصاحبه شوندهگان از سوی کمیته نظارت و ارزیابی از کیفیت و توزیع کمک ها به استفاده کنندگان تقلبی و غیر واجد شرایط در ولایات شاکی بودند.¹⁸ در حال حاضر، ۹۰ موسسه غیر دولتی محلی جهت ارائه کمک و مساعدت به مهاجرین، بیجاشدگان داخلی و متضررین حوادث طبیعی، از سازمان های بین المللی بشردوستانه وجوه مالی دریافت می کنند. در همین حال، کمک ها به دست مستحقین و استفاده کنندگان واجد شرایط نمی رسد.¹⁹

" من شخصاً دیده ام که خانواده ها چندین بار از قریه ما به پاکستان رفته اند و دوباره فقط برای دریافت کمک به افغانستان برگشته اند. این امر به روال عادی مبدل شده است. روستایان از سرحد عبور نموده و دوباره به خانه بر می گردند و خود را به عنوان عودت کننده معرفی می نمایند. این همه بدلیل این است که ما تا به حال یک سیستم درست برای ثبت و راجستر مهاجرین و عودت کنندگان نداریم." پرویز صافی، باشنده کنر

بمنظور کاهش و جلوگیری از فساد اداری، وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان و برنامه جهانی غذا برنامه سکوپ که یک اپلیکیشن مدیریت استفاده کنندگان برنامه جهانی غذا است، را راه اندازی نمود. استفاده از برنامه سکوپ به متصدیان امور مربوطه اجازه خواهد داد تا معلومات در رابطه به عودت کنندگان را در مرز تورخم جمع آوری نموده، معلومات مفصل و دقیق در مورد هر عودت کننده را ثبت و راجستر نماید و به آنان یک کارت الکترونیکی توزیع نماید. برنامه سکوپ به وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان کمک خواهد نمود تا پروژه توزیع کمک ها به ویژه روند تخصیص سرپناه را از نزدیک نظارت نماید و از ارائه خدمات بشردوستانه مقطعی و مودی جلوگیری صورت گیرد.

وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان و برنامه جهانی غذا بزودی تفاهم نامه همکاری را مبنی بر راه اندازی برنامه سکوپ در سراسر کشور و پیشبرد مشترک این برنامه برای سه سال آینده امضاء خواهد نمود تا اینکه وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان ظرفیتش را بهبود بخشند و بتوانند این برنامه را مستقلانه به پیش ببرند.²⁰ تا کنون، وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان دو ورکشاپ آموزشی را در مورد برنامه سکوپ برای کارمندان تخنیک اش راه اندازی نموده است. رهبری وزارت مذکور از تعهدش مبنی بر بهبود و ارتقای ظرفیت کارمندان از طریق تسهیل دوره های آموزشی و برنامه های دراز مدت، خبر داده است. بر علاوه، مقامات وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان در این مرحله از نهاد های امنیتی ذیربط میخواهد تا تدابیر لازمی را برای استفاده بایومتریک غرض ارائه بهتر خدمات به مهاجرین و بیجاشدگان داخلی، اتخاذ نمایند.²¹

3. مکافات و مجازات

شاخص	مبدأ	فعالیت ۱	هدف
بودجه تخمین زده شده است	کارکنان تا هنوز ارزیابی نشده اند	تخمین و برآورد هزینه ارزیابی عملکرد	
شاخص	مبدأ	فعالیت ۲	بهبود خدمات اداری از طریق ترفیع و تنزیل رتبه
بخش منابع بشری و دفتر تفتیش داخلی وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان عملکرد کارمندان را مورد ارزیابی قرار داده است.	سیستم ارزیابی عملکرد قدیمی و کلاسیک موجود است.	آغاز ارزیابی عملکرد کارمندان جهت افزایش سطح خدمات تشخیص و تعیین کارمندان با عملکرد بالا و کارمندان با عملکرد پائین	
شاخص	مبدأ	فعالیت ۳	

	<p>اتخاذ تصمیم پس از اینکه ارزیابی عملکرد راه اندازی گردید</p>	<p>مقامات عالی رتبه دولت از روند ترفیع حمایت نمی کنند.</p>	<p>برخی از کارمندان وزارت امور مهاجرین ترفیع نموده اند و برخی هم تنزیل رتبه شده اند.</p>
--	--	--	--

منبع: پلان مبارزه علیه فساد اداری وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان

یافته ها:

پاسخ دهندگان بیان داشتند که عدم مشارکت کارمندان وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان موجب کم علاقه‌گی آنان به وظایف شان گردیده است. پائین بودن سطح معاشات و عدم مجازات و مکافات همواره سبب گردیده است که کارمندان یا ناوقت بر سر کار خود حاضر گردند و یا هم با مراجعین برخورد غیر مسلکی داشته باشند.²² مصاحبه شونده‌گان رشوه خوری و دریافت تحایف را بدترین نتیجه و پیامد عدم سهم گیری و همکاری کارمندان در وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان عنوان نمودند.

جهت تغییر این روال و تشویق نمودن کارمندان وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان تا وظایف و مسئولیت هایشان را با کمال صداقت و علاقه تمام انجام دهند، رهبری این وزارت گروه ارزیابی را غرض ارزیابی نمودن عملکرد کارمندان و گزارش یافته ها و پیشنهادات شان در این زمینه، تشکیل داده است.²³

این گروه، تمام کارمندان وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان را مورد ارزیابی قرار داده است و در مواردی پیشنهاد ترفیع و در مواردی هم پیشنهاد تنزیل رتبه نموده است. رهبری وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان پیشنهادات متذکره را مورد ملاحظه قرار داده و یک تعداد کارمندی را که توسط هیات مثبت ارزیابی شدند جهت آخذ تقدیرنامه های درجه دوم دولتی به مقام محترم ریاست اجراییه معرفی نمود.

پاسخ دهندگان در دفاتر مرکزی وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان رضایت کامل خود را پیرامون ارزیابی اظهار داشتند و می گویند که گروه ارزیابی تمام کارمندان را بدور از هرگونه تبعیض، مورد ارزیابی قرار داده اند.

1. مصاحبه با وزیر امور مهاجرین و عودت کنندگان - کابل ۶ جوزای سال ۱۳۹۶ هجری شمسی
2. مصاحبه با مدیران ارشد وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان - ۲۸ جوزای ۱۳۹۶ هجری شمسی.
3. مصاحبه با مدیران ارشد وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان - ۲۸ جوزای ۱۳۹۶ هجری شمسی.
4. مصاحبه با مدیران وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان - کابل، ۳۱ جوزای سال ۱۳۹۶ هجری شمسی.
5. مصاحبه با مدیران وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان - کابل، ۳۱ جوزای سال ۱۳۹۶ هجری شمسی.
6. مصاحبه با کارکنان برنامه جهانی غذا (WFP) - کابل، ۳۰ جوزای سال ۱۳۹۶ هجری شمسی.
7. مصاحبه با کارکنان پائین رتبه وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان - کابل، ۳۱ جوزای سال ۱۳۹۶ هجری شمسی.
8. مصاحبه با کارکنان پائین رتبه وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان - کابل، ۳۱ جوزای سال ۱۳۹۶ هجری شمسی.
9. مصاحبه با کارکنان پائین رتبه وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان - کابل، ۳۱ جوزای سال ۱۳۹۶ هجری شمسی.
10. پلان مبارزه علیه فساد اداری وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان، صفحه ۱
11. پلان مبارزه علیه فساد اداری وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان، صفحه ۱
12. مرور و بررسی فرمان شماره ۱۰۴، ۸ سرطان
13. بحث گروهی با کارمندان وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان - کابل، ۳۱ جوزای ۱۳۹۶ هجری شمسی.
14. مصاحبه با کارشناسان و متخصصین حقوقی - کابل، ۱ سرطان سال ۱۳۹۶ هجری شمسی.
15. مصاحبه با مهاجرین عودت کننده از پاکستان - کابل، ۲۹ جوزای سال ۱۳۹۶ هجری شمسی.
16. مصاحبه با کارمندان وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان - کابل، ۳۱ جوزای سال ۱۳۹۶ هجری شمسی.
17. مصاحبه با کارمندان کمک های بشردوستانه - کابل، ۳۰ جوزای سال ۱۳۹۶ هجری شمسی.
18. مصاحبه با مهاجرین - کابل، ۲۹ جوزای سال ۱۳۹۶ هجری شمسی.
19. مصاحبه با مهاجرین - کابل، ۲۹ جوزای سال ۱۳۹۶ هجری شمسی.
20. مصاحبه با مدیران ارشد وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان - کابل، ۳۱ جوزای سال ۱۳۹۶ هجری شمسی.
21. مصاحبه با مدیران ارشد وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان - کابل، ۳۱ جوزای سال ۱۳۹۶ هجری شمسی.
22. مصاحبه با کارمندان پائین رتبه وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان - ۲۴ جوزای سال ۱۳۹۶ هجری شمسی.
23. مصاحبه با مدیران ارشد وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان - ۲۷ جوزای سال ۱۳۹۶ هجری شمسی.